

Kodeks Kapituły Rycerstwa Polskiego

O KAPITULE

Artykuł 1.

Kapituła Rycerstwa Polskiego składa się z bractw i kompanii Rycerskich, grup oraz osób indywidualnych odtwarzających historię.

Artykuł 2.

1. Kapitułę Rycerstwa Polskiego tworzą wybrani po jednym przedstawicielu wszystkich bractw, kompanii rycerskich, grup odtwarzających historię oraz osób indywidualnych.
2. Zgromadzenie Kapituły jest najwyższą władzą wśród Rycerstwa zrzeszonego w Kapitulę Rycerstwa Polskiego
3. Celem działania Kapituły jest:
 - a. Wspieranie organizatorów imprez historycznych
 - b. Upowszechnianie wiedzy z zakresu idei rycerskiej
 - c. Dążenie do dostosowania prawa do potrzeb ruchu rycerskiego i rekonstrukcji historycznej
 - d. Prowadzenie działalności lobbystycznej oraz popularyzatorskiej w celu poszerzania wiedzy o rekonstrukcji historycznej a także poszanowania praw rekonstruktorów oraz ich interesów we współpracy z organizacjami prywatnymi i publicznymi

Artykuł 3.

1. Kapituła Generalna Rycerstwa Polskiego zwoływana jest co dwa lata przez Konwent
2. Przedmiotem obrad Kapituły Generalnej pozostają w szczególności :
 - a. rada nad sprawami wspólnymi dla Rycerstwa Polskiego
 - b. wybór Wielkiego Hetmana Rycerstwa Polskiego
 - c. wybór dwunastoosobowego Konwentu.
 - d. Sprawozdanie Kanclerza z działalności Konwentu

Artykuł 4.

1. Kapituła zwyczajna Rycerstwa Polskiego jest zwoływana przez Konwent raz w roku na wiosnę.
2. Przedmiotem obrad są sprawy wspólne dla Rycerstwa Polskiego oraz przygotowania do sezonu turniejowego.

Artykuł 5.

1. Przedstawiciele bractw i grup będących członkami Kapituły, zobligowani są do złożenia listu uwierzytelniającego na ręce Hetmana, w dniu rozpoczęcia obrad Kapituły.
2. Bractwo Kapitulne, które na obrady Kapituły bez listu uwierzytelniającego się stawi nie ma prawa głosu w obradach Kapituły. Jednak jest uważane za obecne.
3. Pozostałe grupy historyczne oraz osoby indywidualne posiadające zaproszenie Konwentu lub minimum 2 bractw kapitulnych, mogą uczestniczyć w obradach Kapituły jako obserwatorzy.
4. Wszyscy uczestnicy prac Kapituły powinni zachowywać się godnie i przystojnie. W obradach nie mogą uczestniczyć ci co nie posiadają stroju historycznego.
5. Osoby indywidualne będące członkami Kapituły, a nie zrzeszone w żadnej z grup kapitulnych mogą brać udział w obradach Kapituły jako obserwatorzy. Osoby niezrzeszone, o których mowa powyżej mogą wyznaczyć swojego przedstawiciela z prawem głosu na obradach Kapituły po jednym na każdą Prowincję, z których pochodzą

Artykuł 6.

1. Uchwały Kapituły zapadają bezwzględną większością głosów. Każde z bractw, kompanii, oraz grup odtwarzających historię, uczestniczących w pracach Kapituły posiada jeden głos.

Artykuł 7.

1. Hetman Wielki Rycerstwa Polskiego jest wybierany przez Kapitułę Generalną na czteroletnią kadencję. Hetman Wielki Rycerstwa Polskiego jest najwyższym reprezentantem Rycerstwa tworzącego Kapitułę Rycerstwa Polskiego.
2. Tytuł Hetmana jest dożywotni.
3. W wypadku wolnego miejsca w Konwencie Hetman ma prawo powołać nowego członka Konwentu, na wniosek co najmniej połowy członków Konwentu.
4. Kapituły są zwoływane przez Hetmana przynajmniej na 30 dni przed ich rozpoczęciem.
5. Hetman powołuje Chorążego oraz jego przybocznych składających się na Chorągiew Hetmańską

O KONWENCIE

Artykuł 8.

1. Konwent tworzy Hetman i członkowie Konwentu wybierani przez Kapitułę Generalną na 4 letnią kadencję. Konwent wykonuje uchwały i decyzje Kapituły. Pomiędzy obradami Kapituły Konwent jest władzą Kapituły Rycerstwa Polskiego.
1. Członków Konwentu w liczbie dwunastu wybiera Kapituła Generalna.
2. Każdy członek Konwentu osobiście w jego pracach jest zobowiązany uczestniczyć i na każde wezwanie Hetmana powinien się stawiać. W wypadku gdy przedłużające się okoliczności uniemożliwiają mu wykonywanie tych obowiązków powinien osobiście albo przez przedstawiciela niezwłocznie złożyć na ręce Hetmana swoją rezygnację.
3. Decyzje w Konwencie zapadają zwykłą większością głosów.
4. Konwent ma prawo i obowiązek wprowadzać w życie, oraz dokonywać interpretacji praw ustanowionych przez Kapitułę a także kontrolować i egzekwować ich wykonywanie.
5. Każdy członek Konwentu reprezentuje Kapitułę i Hetmana powinien być otaczany ze strony innych odpowiednim szacunkiem i posłuszeństwem.

Artykuł 9.

1. W skład Konwentu wchodzi: Hetman Polny, Kanclerz, Marszałek, Herold, Miecznik, Prewot oraz sześciu Namiestników
2. Hetman Polny jest wybierany przez Kapitułę Generalną na wniosek Hetmana Wielkiego. Do zadań Hetmana Polnego należy:
 - a. Odpowiadanie za politykę odznaczeń
 - b. Zastępowanie Hetmana w sprawach reprezentacyjnych
3. Kanclerz jest wybierany przez Kapitułę Generalną na wniosek Hetmana Wielkiego. Kanclerz może powołać Podskarbiego w celu prowadzenia spraw majątkowych Kapituły
Do zadań Kanclerza należy:
 - a. Sprawowanie pieczy nad dokumentami i pieczęciami
 - b. Składanie sprawozdań z działalności Konwentu podczas zgromadzeń Kapituły
 - c. Administrowanie stroną internetową Kapituły
 - d. Prowadzenie korespondencji w imieniu Kapituły
 - e. Aktualizacja bazy kontaktowej bractw oraz osób zrzeszonych i współpracujących z Kapitułą Kapituły
 - f. prowadzi spis bractw mających siedzibę w każdej z dzielnic.
 - g. Przyjmowanie wpłat i wypłacanie należności
 - h. Dbanie o majątek i zasoby Kapituły Rycerstwa Polskiego
4. Marszałek jest wybierany przez Kapitułę Generalną, na wniosek Hetmana Wielkiego. Do zadań Marszałka należy:
 - a. Zastępowania Hetmana w sprawach organizacyjnych
 - b. Koordynowanie działań lobbystycznych związanych ze wzmocnieniem znaczenia rekonstrukcji historycznej w sferze społecznej i kulturalnej

- c. prowadzenie obrad Kapituły
5. Miecznik jest wybierany przez Kapitułę Generalną, na wniosek Hetmana Wielkiego. Miecznik do pomocy w wykonywaniu swoich zadań może powoływać justycjariuszy.
Do zadań Miecznika należy:
 - a. Współpraca w zakresie organizacji imprez odbywających się pod patronatem Kapituły Rycerstwa Polskiego
 - b. Konsultowanie oraz przedstawianie do zatwierdzenia Konwentowi regulaminów turniejowych oraz innych dokumentów dotyczących bezpieczeństwa na imprezach rekonstrukcyjnych organizowanych pod patronatem Kapituły Rycerstwa Polskiego
 - c. Gromadzenie rozwiązań prawnych sprzyjających funkcjonowaniu grup odtwórstwa historycznego
 - d. Koordynowanie i śledzenie działań na rzecz zmian w ustawodawstwie dotyczącym rekonstrukcji historycznej
6. Prewot Kapituły jest wybierany przez Kapitułę Generalną na wniosek Hetmana Wielkiego. Do zadań Prewota należy:
 - a. Nadzorowanie, koordynowanie współpracy z Fundacją Kapituły Rycerstwa Polskiego
 - b. Bieżąca pomoc Hetmanowi we wszystkich sprawach związanych z Fundacją Kapituły Rycerstwa Polskiego
 - c. Powołanie i przewodniczenie komisji ds. Fundacji Kapituły Rycerstwa Polskiego
 - d. Sprawowanie pieczy nad godnym i właściwym wykorzystywaniem wizerunku Kapituły Rycerstwa Polskiego oraz oznaczeń związanych z Kapitułą
7. Herold jest wybierany przez Kapitułę Generalną. Do zadań Herolda należy:
 - a. Reprezentowanie Kapituły przed prasą i innymi mediami
 - b. Wspieranie Marszałka w działaniach zmierzających do zmian ustawodawstwa
 - c. Promowanie Idei rycerskiej oraz Kapituły Rycerstwa Polskiego
 - d. Sprawowanie pieczy nad herbami i innymi znakami używanymi przez Rycerstwo Polskie
 - e. Sprawowanie pieczy nad godnym i właściwym wykorzystywaniem symbolu Kapituły Rycerstwa Polskiego a także innych oznaczeń związanych z Kapitułą przez rekonstruktorów historycznych oraz organizacje ich zrzeszające
8. Namiestnicy są wybierani przez Kapitułę Generalną na wniosek bractw mających siedzibę w jednej z sześciu dzielnic Polski - Pomorza, Prus, Mazowsza, Wielkopolski, Małopolski i Śląska.
 - a. Każdy z Namiestników reprezentuje Kapitułę w dzielnicy, z której pochodzi jego kandydatura.
 - b. Każdy z Namiestników jest zobowiązany pomagać, koordynować i nadzorować działania Bractw Kapitulnych mających siedzibę w danej dzielnicy.
 - c. Na ręce Namiestników mogą być przekazywane wnioski i opinie Bractw dotyczące spraw wspólnych dla Rycerstwa Polskiego.
 - d. Każdy z Namiestników jest zobowiązany do zorganizowania raz w roku Wiecu Rycerskiego na który Bractwa z danej dzielnicy zwołuje. Na Wiecu Rycerskim mogą być omawiane wszystkie istotne kwestie, dla lokalnych grup rycerskich. Przedmiotem Wieców Rycerskich jest także uzgodnienie kandydatury na Namiestnika i przedstawienie jej na Kapitule Generalnej. W pracach Wieców mogą brać także udział z głosem doradczym, bractwa lub grupy rycerskie nie zrzeszone w Kapitule. Tryb działania Wieców określony zostanie w oddzielnych przepisach lokalnych.
 - e. Raz w roku Namiestnicy przedstawiają na ręce Kanclerza sprawozdania ze swojej działalności.
 - f. Mają prawo nadawać w imieniu Kapituły, w porozumieniu z z Hetmanem, najniższe odznaczenia dla osób z ruchu rycerskiego i historycznego i z poza niego.

O CHORAŻYM KAPITUŁY I CHORAĞWI HETMAŃSKIEJ

Artykuł 10

1. Chorąży jest wyznaczany przez Hetmana Wielkiego a jego wybór jest zatwierdzany uchwałą przez Konwent Kapituły.

2. Chorąży stoi na czele Chorągwi Hetmańskiej, dbając o jej odpowiednie uzbrojenie i skład osobowy a także wizerunek
3. Chorąży trzyma pieczę nad Sztandarem Kapituły.
4. Chorąży uczestniczy w pracach Konwentu z głosem doradczym oraz prawem do składania wniosków Konwentowi oraz Kapitułe. Chorąży ma prawo noszenia sygnetu Konwentu, i przysługują mu prawa ceremonialne należne członkowi Konwentu
5. Chorągiew Hetmańska stanowi przyboczną straż Hetmana i winna być w każdym miejscu, w którym Hetman występuje w imieniu Kapituły Rycerstwa Polskiego

O KRONIKARZU KAPITUŁY

Artykuł 11.

Kronikarz Kapituły jest wyznaczany przez Hetmana Wielkiego a jego wybór jest zatwierdzany uchwałą przez Konwent Kapituły. Kronikarz ma prawo uczestniczyć w pracach Konwentu z głosem doradczym oraz prawem do składania wniosków Konwentowi oraz Kapitułe. Kanclerz ma prawo noszenia sygnetu Konwentu i przysługują mu prawa ceremonialne należne członkowi Konwentu

Do zadań Kronikarza Kapituły należy:

- a. Gromadzenie i udostępnianie bazy wiedzy z zakresu prawa, organizacji oraz historii przydatnych dla grup historycznych oraz organizatorów imprez
- b. Gromadzenie wzorców dokumentów, procedur istotnych dla grup historycznych oraz organizatorów imprez
- c. Wspieranie Kanclerza w administrowaniu stroną www

O STRAŻNIKU ŻŁOTEJ KSIĘGI

Artykuł 12.

1. Strażnikiem Żłotej Księgi zostaje kasztelan zamku kapitulnego na którym księga jest przechowywana.
2. Na wniosek Hetmana, Kapituła wybiera Zamek Żłotej Księgi
3. Strażnik Żłotej Księgi sprawuje nadzór nad bezpieczeństwem i prawidłowością wpisów w Żłotej Księdze.
4. Funkcja Strażnika jest dożywotnia. W wypadku gdy przedłużające się okoliczności uniemożliwiają mu wykonywanie tych obowiązków powinien osobiście albo przez przedstawiciela niezwłocznie złożyć na ręce Hetmana swoją rezygnację.
5. Strażnik Żłotej Księgi nie jest członkiem Konwentu, uczestniczy w pracach Konwentu z głosem doradczym oraz prawem do składania wniosków Konwentowi oraz Kapitułe. Strażnik ma także prawo noszenia sygnetu Konwentu i przysługują mu prawa ceremonialne należne członkowi Konwentu
6. Żłota Księga Rycerstwa Polskiego zawiera w swojej treści Regulę Kodeks Rycerski, Rejestr Rycerstwa Polskiego oraz wszystkie inne prawa ustanowione przez Kapitułę. Żłota Księga powinna być złożona w miejscu godnym i bezpiecznym razem z tarczami herbowymi Bractw i Kompani wchodzących w skład Kapituły.
7. Wpisu do Żłotej Księgi dokonuje na podstawie jednogłośnej uchwały Konwentu Strażnik Żłotej Księgi.

O STRAŻNIKU GRAALA

Artykuł 13.

1. Strażnikiem Graala zostaje kasztelan zamku kapitulnego na którym Graal jest przechowywany.
2. Na wniosek Hetmana, Kapituła wybiera Zamek Graala
3. Strażnik Graala sprawuje nadzór nad bezpieczeństwem i prawidłowością przechowywania Graala

4. Funkcja Strażnika jest dożywotnia. W wypadku gdy przedłużające się okoliczności uniemożliwiają mu wykonywanie tych obowiązków powinien osobiście albo przez przedstawiciela niezwłocznie złożyć na ręce Hetmana swoją rezygnację.
5. Strażnik Graala nie jest członkiem Konwentu, uczestniczy w pracach Konwentu z głosem doradczym oraz prawem do składania wniosków Konwentowi oraz Kapitulie. Strażnik ma także prawo noszenia sygnetu Konwentu i przysługują mu prawa ceremonialne należne członkowi Konwentu
6. Graal powinien być złożony w miejscu godnym i bezpiecznym

O SPRAWACH

Artykuł 14.

Bractwa lub Kompanie oraz osoby indywidualne nie będące członkami Kapituły mogą zostać przyjęte i do grana Bractw i Kompanii Kapitulnych przez Kapitułę zwykłą większością głosów na wniosek 2 członków Konwentu

Artykuł 15.

Kapituła Rycerstwa Polskiego na czas swojego istnienia obiera swą siedzibę na jednym z Zamków Polskich, noszącym odtąd nazwę Zamku Kapitulnego. Dla poszanowania tradycji ruchu rycerskiego każde z Bractw i Kompanii Kapitulnych przesyła do Zamku Kapitulnego wzory barw, znaków godeł i herby swoje, które mocą Kapituły są strzeżone i należytego szacunku doznawać będą.

Artykuł 16.

Bractwa, Kompanie oraz mniejsze grupy nie zrzeszone w Kapitulie mogą w przypadku zaproszenia wystosowanego przez Konwent bądź co najmniej 2 grupy kapitulne uczestniczyć w obradach kapitulnych z prawem wyrażania opinii lecz bez prawa głosowania.

Artykuł 16.

Dla poszanowania tradycji ruchu rycerskiego każde z Bractw i Kompanii Kapitulnych przesyła do miejsca złożenia Złotej Księgi wzory barw, znaków godeł i herby swoje, które mocą Kapituły są strzeżone i należytego szacunku doznawać będą.

O HERBACH I STANIE RYCERSKIM

Artykuł 18.

W stanie rycerskim obowiązuje bezwzględny zakaz pojedynku.

Artykuł 19.

Brać rycerska może używać nowych znaków herbowych, stworzonych zgodnie z zasadami heraldyki europejskiej albo z urodzenia posiadanych. Inni znaki Bractw swoich nosić mogą. Wyjątkiem od niniejszej reguły jest używanie znaku herbowego w ramach pokazu teatralnego albo inscenizacji historycznej.

Artykuł 20.

Osobom nawiązującym swym strojem do tradycji zakonów rycerskich pozwala się nosić szaty zakonne przynależne płci, z wyłączeniem strojów i oznak wyższych dostojników zakonnych.

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 21.

Ze względu na wagę postanowień Kodeksu przyjmuje się, że mogą być one zmienione tylko na Kapitule Generalnej w głosowaniu 3/5 za wszystkich obecnych bractw i kompanii wchodzących w skład Kapituły. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do praw opisanych w Digestach Kodeksowych

Artykuł 22.

Wszystkie uchwały i decyzje podjęte przez Kapitułę znajdują się chronologicznie uporządkowane w Digestach Kodeksowych których jedynym dzierżycielem jest Kanclerz Kapituły.

KOMENTARZ

Tekst pierwszej wersji Kodeksu Rycerskiego spisany został przez członków Kapituły Rycerstwa Polskiego. Przyjęto go wraz z oficjalnym powołaniem do życia organizacji - na II Kapitule Generalnej Rycerstwa Polskiego odbytej w Gniewie 26-27. IV. 1997 r.

**Tekst zmieniony i przyjęty uchwałami Kapituły Generalnej odbywającej się na Zamku Boberstein w Wojanowie koło Jeleniej Góry w dniu 24.03.2001 r.*

**Tekst zmieniony i przyjęty przez Kapitułę Generalną w Gniewie w dniu 8 marca 2003 r.*

Tekst zmieniony i przyjęty przez Kapitułę Generalną w Gniewie w dniu 3 kwietnia 2009

Tekst zmieniony i przyjęty przez Kapitułę Generalną w Inowłodzu w dniu 30.03.2019

Tekst zmieniony i przyjęty przez Kapitułę Generalną w Szydłowie w dniu 23.04.2022 – uchwała nr 1/2022

Tekst zmieniony i przyjęty przez Kapitułę Generalną w Łowiczu w dniu 14.03.2026